עד שישחוט לשמן ויזרוק דמן לשמן. תימה למה לי זריקה הא פ"ק דספסים (ד' יג.): מסקינן דר' אלעזר בר' שמעון סבר לה כאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי ותירץ רי"ל זריקה אלא לשמה גריעה מנשפך דם וקשה דלקמן פ' המנחות והנסכים (ד' קב.) מוכח דאע"ג דנעשה פסול בזריקה שזרק מתנת נאכלו מון לזמן אמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי והכי איתא בגמ' התם לא דפיגל בשחיטה ומקשה אבל פיגל בזריקה מאי הכי נמי דמעמא טומאת אוכלין כו' יש לחלק דשלא לשמה עוקר הקרבן ועושהו קרבן אחר אי נמי הכא נמי בעי ל] למימר ויהיה ראוי לזריקה: פ) **ואת האי"ל יעשה זבח שלמים.** אין דליף הכא מדאיתקום לחמי תודה לשלמי זיר כדילפינן פרק התודה (לקמן ד' עח.) שלמיו לרבות שלמי זיר לעשרה קנין ירושלמיות ושחי הלחם נמי איתקום לחמי תודה כדדרים נמי התם מתביאו שכל מה שאתם מביא כזה הא ליתא דל"ק הוה ליה למד מן הגמרא ואע"ג דהוה ליה הימנו ודבר אחר איכא למאן דלא ילפינן בסוף איזהו מקומן (זבחים דף ס.) וכ' התודה (לקמן דף עח.) אלא גלויי מילתא בעלמא הוי וילפינן שפיר ומיהו קשה דל"ל אמאי איצטריך קרא בתודה לא] על חלות לחם חמץ יקריב קרבנו על זבח מלמד שאין הלחם קדוש אלא בשחיטת הזבח ותו ר' אלעזר בר' שמעון דדרים כל עשיות גבי התודה לא כתיב עשיה וגבי תודה נמי פליג דלא' פ"ק דספסים (דף יג.): ובתוספתא דזבחים וי"ל דהוה אמינא מדקרייה רחמנא שלמים דלא מקדשי לחם לב] כי שלמים ומזיר נמי לא סגי בלא קרא כמו גבי תודה משום דקרייה רחמנא שלמים ולר"א בר"ש ור"ע דרבי מנא ליה ו) שיעור בעלים ול"ע: **שיהא** לחם בשעת שחיטה. תימה הא משעת תנופה בעי לחם לג] ואע"ג דלא מעכב דאור מיהא בעינן ושמא אפי' דאור לא בעינן ועוד שמא אתא למימר דבשעת שחיטה בעינן שיהא בפנים לד] אע"ג דכשר ביולא: **בקונטרס** גרס וברוב הספרים נמי גרס הכי **לאביי לא תפים פדיונו לרבא תפים פדיונו ופי' לאביי לא אליבא** קדושתא בולי האי שיהא נפדה וכה"ג איכא קלת פ"ב דבכורות (דף טו.): גבי ולדות בעלי מומין כונסן לכיפה היכי ליעבד ליקרביהו מכח קדושה דחויה אתיין ליפדקיהו לא אלימי למיתפס פדיונו והשתא בעי לאביי מאי ביייהו כיון דלרבי לא אלימי קדושתא כל שכן לר"א בר"ש וקשה דלאביי נמי ליבעי אליבא דרבי מה בין שוחטן לשמן לשוחטן שלא לשמן דכ"ש דלא אלים למיתפס פדיונו דהא לר"א בר"ש לא מהני שחיטה מידי ומק"ש לא תפים פדיונו ותו דבספסים (דף יג.): משמע איפכא דלרבי לא תפים ולר"א בר"ש תפים ונלקמן (דף מח.) נמי לר"א בר"ש פודן בחוץ ושמא ולאי כי אין תנופה ו) וקדושת תנור לא קדיש אלא קדושת פה ומיפריק אבל הכא [דאיכא שחיטה ותנופה ותנור] לכי לא מיפריק וכדפריש"ת בעיל ופי' הקונטר' דפי' לאביי נפדה ולרבא אינו נפדה לה] ע"ע ח) דתמילה פי' לראב"ש אינו קדוש כלל ונפיק לחולין לגמרי ט ולנסוף פירש וכ"ש לראב"ש ולפירושו (ל"ד) לאביי קדוש טפי דאליס דלא נפיק [לחולין ולראב"ש נפיק לחולין] ויתכן יותר גירסא אחרת ומיהו גירסא הקונטרס נכונה לאביי תפים ולרבא לא תפים והשתא איכא ביייהו במקומות אחרים ותחקיון לאשכוחי הכא מאי ביייהו: תמן

ח) **ת"ר** כבשי עצרת אין מקדשין את הלחם אלא בשחיטה כיצד שחטן לשמן וזרק דמן לשמן קדש הלחם שחטן שלא לשמן וזרק דמן ט) שלא לשמן לא קדש הלחם שחטן לשמן וזרק דמן שלא לשמן הלחם קדוש ואינו קדוש דברי רבי רבי אלעזר בר' שמעון אומר לעולם אינו קדוש עד שישחוט לשמן וזרוק דמן לשמן מאי טעמא דרבי דכתיב [1]זאת האי"ל יעשה זבח שלמים לה' על סל המצות למימרא דשחיטה מקדשא ור' אלעזר ברבי שמעון יעשה עד שיעשה כל עשיותיו ורבי נמי הכתיב יעשה אי כתיב זבח יעשה כדקאמרת השתא דכתיב יעשה זבח במה יעשה בזביחה ורבי אלעזר בר' שמעון הכתיב זבח ההוא מיבעי ליה לכדרבי יוחנן דאמר ר' יוחנן הכל מודים שצריך שיהא לחם בשעת שחיטה מאי קדוש ואינו קדוש אביי אמר קדוש ואינו גמור רבא אמר קדוש ואינו ניתר ג) מאי ביניייהו איכא ביניייהו למיתפס פדיונו לאביי לא תפים פדיונו לרבא תפים פדיונו בשלמא לרבא היינו דאיכא בין רבי לר' אלעזר בר"ש אלא לאביי מאי איכא בין רבי לר' אלעזר בר' שמעון איכא [ביניייהו] ג) לאיפסולי ביוצא בעא מיניה ר' שמואל בר רב יצחק מר' חייא בר אבא ד) כבשי עצרת ששחטן לשמן וזרק דמן שלא לשמן אותו הלחם מהו באכילה אליבא דמאן אי אליבא דר' אלעזר בר' שמעון ה) האמר זריקה היא דמקדשא אי אליבא דרבי בין לאביי בין לרבא ו) קדוש ואינו ניתר הוא ז) אלא אליבא דהאי תנא דתני אבוה דר' ירמיה בר אבא שתי הלחם שיצאו בין שחיטה לזריקה וזרק דמן של כבשים חוץ לזמנן ר' אליעזר אומר אין בלחם משום פיגול רבי עקיבא אומר ב יש בלחם משום פיגול אמר ג) רב ששת הני תנאי ח) כרבי סבירא להו דאמר' שחיטה מקדשא מיהו ר' אליעזר לטעמיה דאמר ט) אין זריקה מועלת ליוצא ור"ע לטעמי' דאמ' זריקה מועלת ליוצא דתנן

ביוצא: **בקונטרס** גרס וברוב הספרים נמי גרס הכי **לאביי לא תפים פדיונו לרבא תפים פדיונו ופי' לאביי לא אליבא** קדושתא בולי האי שיהא נפדה וכה"ג איכא קלת פ"ב דבכורות (דף טו.): גבי ולדות בעלי מומין כונסן לכיפה היכי ליעבד ליקרביהו מכח קדושה דחויה אתיין ליפדקיהו לא אלימי למיתפס פדיונו והשתא בעי לאביי מאי ביייהו כיון דלרבי לא אלימי קדושתא כל שכן לר"א בר"ש וקשה דלאביי נמי ליבעי אליבא דרבי מה בין שוחטן לשמן לשוחטן שלא לשמן דכ"ש דלא אלים למיתפס פדיונו דהא לר"א בר"ש לא מהני שחיטה מידי ומק"ש לא תפים פדיונו ותו דבספסים (דף יג.): משמע איפכא דלרבי לא תפים ולר"א בר"ש תפים ונלקמן (דף מח.) נמי לר"א בר"ש פודן בחוץ ושמא ולאי כי אין תנופה ו) וקדושת תנור לא קדיש אלא קדושת פה ומיפריק אבל הכא [דאיכא שחיטה ותנופה ותנור] לכי לא מיפריק וכדפריש"ת בעיל ופי' הקונט' דפי' לאביי נפדה ולרבא אינו נפדה לה] ע"ע ח) דתמילה פי' לראב"ש אינו קדוש כלל ונפיק לחולין לגמרי ט ולנסוף פירש וכ"ש לראב"ש ולפירושו (ל"ד) לאביי קדוש טפי דאליס דלא נפיק [לחולין ולראב"ש נפיק לחולין] ויתכן יותר גירסא אחרת ומיהו גירסא הקונטרס נכונה לאביי תפים ולרבא לא תפים והשתא איכא ביייהו במקומות אחרים ותחקיון לאשכוחי הכא מאי ביייהו: תמן

ח) **אין מקדשין את הלחם אלא בשחיטה.** טעמא מפ' ט) לקמן: **קדש את הלחם.** מותר באכילה: **לא קדש הלחם.** ולא תפיס פדיונו בקדושת שחי הלחם אלא בקדושת שחר י) קדושת הלשכה וצ"ל [נו פרק יא] נליף לה מקרבנו על זבח יא] תודה [ויקרא ז] מגיד שאם נזבח שלא לשם תודה לא קדש לחמו וכבשי עצרת דמקדשי לחם תמודה ואיל נזיר יב] גמרינן: **קדוש ואינו קדוש.** מפרש יג] לקמן: **ואם אאיל.** איל נזיר: **יעשה זבח שלמים לה' על סל המצות.** אלמא זביחת איל מקדשת לסל ומייתי גמרינן לכבשי עצרת: **אי כתיב זבח יעשה.** משמע אע"ג דזבח בעי עשייה אחריתי: **הכל מודים.** אפילו לר' אלעזר דאמר זריקה עיקר מודי דלריך שיהא לחם בשעת שחיטה ואי לא הוה בשעת שחיטה לא מקדשא ליה זריקה: **ואינו גמור.** מפרש יד] לקמן: **ואינו ניחר.** לכהנים: **מאי ביייהו.** כלומר כיון דאמר אביי אינו גמור כל שכן דאינו ניחר דהא ממעות תרומת הלשכה בא טו] וזריקה לא הוה ליה למד מן הגמרא דתשתרייא (פ) בחלילה ואינו גמור דאמר אביי למאי הלכתא: **לאביי לא תפיס פדיונו.** בקדושת שחי הלחם ואם רצה משנה המעות לשאר קרבנות צבור: **לרבא.** דאמר קדוש גמור תופס פדיונו ויוצא לחולין והא דאמר לקמן (דף ק:) מנחות אין להם פדיון לאחר שקדשו בכלי: **אלא לאביי.** דאמר לא תפיס פדיונו: **מאי איכא בין רבי לר' אלעזר.** וקדוש דא"ר למאי הלכתא הא לא תפיס פדיונו ולמרוייהו אסור בחלילה: **לאיפסולי ביוצא.** לרבי דאמר קדוש קנת בשחיטה אם יצא נפסל שאפי' זקנו יז] לשמו נמי אסור בחלילה יז] לרבי דאמר לא מקדשא אין נפסל ביוצא דאינו קדוש יח] אם יצאו בין שחיטה לזריקה ואם אחר כך זרק לשמן כשר. (ב) יט] שבשם גמור הוא זה דכל שכן לרבא כיון דקדשתן שחיטה קדושת הגוף גמורה לא כ] נפיק מן לחולין ובפ"ק דספסים (דף יג.): נמי אמר הכי לרבי דאמר שני בכרים המתיריס מעלים זה בלא זה ד)לא בא] נפיק לחולין ור' אלעזר דאמר אינו קדוש פריק להו ונפקי לחולין וכיון דנפקי לחולין ע"י פדיה על כרחך פדיונן נתפס. לפיכך נראה לר' הי"ג ולשון הגון הוא לאביי תפיס פדיונו ולרבא לא תפיס פדיונו ולאביי דאמר אינו גמור עדיין לא חלה עליו קדושת הגוף גמורה ואלמי שייך ביה פדיון ומהי דקדשתיה שחיטה במקלת דלא נפיק לחולין ומיהו אלמי מחוסר גמר קדושה ושייך ביה קדושת דמיס לתפוס פדיונו בקדושה לרבא דאמר קדוש גמור קדושת הגוף לא שייך ביה פדיון ואם התפיס מעות בפדיונו אינן נתפסין דכיון דאינו יוצא מקדושה כלל אינו קדושה תחול בפדיונו: **בשלמא לרבא.** דאמר לרבי נאו בני פדיון ניינו דאקדשיתו שחיטתה: **דיינו דאיכא כין רבי לר'** כב) **אלעזר.** דלר' אלעזר אינו קדוש כלל קדושת הגוף אלא קדושת דמיס שייך ביה מתרומת הלשכה ונפיק לחולין ותפיס לתפוס דמיס: **אלא לאביי.** דאמר לרבי נמי תפיס פדיונו וכל שכן לר' כד) אלעזר מאי איכא בין רבי כה) לר' אלעזר: **איכא ביייהו לאיפסולי ביוצא.** לרבי מיפסל ביוצא אם יצא לא יהא כשר לשחוט עליו כבשים אחרים לר' כו) אלעזר לא מיפסל ביוצא שלא ירדה לה קדושת הגוף אלא קדושת דמיס ואין יוצא פוסל בה וכשרין לשחוט עליה כבשים אחרים וזה שפירשתי תחילה שהגון גמור (ג) הוא כדפרישנא לעיל: **דאמר זריקה מקדשא.** והאי אפילו קדוש לא הוי כל שכן דאסור בחלילה: **כין לאביי כין לרבא קדוש ואינו ניחר.** דכיון דאמר אביי אינו גמור כל שכן דאינו ניחר: **חוץ לזמנו.** כלומר על מנת לאכול מן הכבשים חוץ לזמנו: **הני תנאי.** ר' אלעזר ור' עקיבא: **שחיטה מקדשא.** כו) ואהני בהו פסול יוצא: פסול הוא ואמר בפ"ק (לעיל דף יב.) אין פיגול במקום פסול: **זריקה מועלת ליוצא.** בח) דפסול ממתנ דבר אחר הוא כדמפרש בשילהי פ"ק (שם) בבו):

והכא כיון דנזרק שלא לשמה פשיט' דאין הלחם נאכל: ו) קדוש ואינו ניתר הוא. דאפי' לאביי דאמר קדוש ואינו גמור כ"ש דאינו ניתר: ז) אלא אליבא דהאי תנא כו' אין בלחם משום פיגול. כמו שהולך ומפרש (דרבי) [דר"א] לשעמיה דאמר אין זריקה מועלת ליוצא באימורים שיצאו ה"נ [לא] מהניא ללחם לחייבו בפיגול: ח) עיין בהשמטות הבסוף המסכת: ט) מפ' לקמיה: י) בקרובות שאר תרומת הלשכה: יא) זבח תודת שלמיו מגיד: יב) נזיר גמרי': יג) מפרש לקמיה: יד) מפרש לקמיה: טו) בא וזריקה לא הואי כשרה ותיבת לשמה נמחק: טו) זרקו אח"כ: יז) באכילה ולר': יח) קדוש ואם [כו' אח"כ]: יט) שבוש בס"א הכל אינו אבל ברש"י של מהר"פ איתא: כ) לא נפקי: כא) נפקי לחולין ולר' אליעזר: כב) לר' אליעזר: כג) אליעזר: כד) לר' אליעזר: כה) לר' אליעזר: כו) מקדשה. לשחי הלחם: כז) ליוצא דלא דמי פסול יוצא לשאר פסולים שפיסולו מחמת. ותיבת דפסול נמחק: כח) פ"ק הילכך אית בהו משום פיגול הס"ד: ל) למימר ויהא ראוי לזריקה וכן כתוב בגליון ויזרוק דהכא ר"ל ויקבל שנראה לזריקה: לא) [דף עא ע"ב]: לב) כי שלמים וא"ת ולכתוב רחמנא תודה ולא בעי נזיר ר"ל דבאל נזיר כיון דאיכא זבחים אחרינא בהדי לא הוי דידעא הי מיניהו מקדש אי נמי כולהו צריכי לקדושי איצטריך קרא באיל נזיר למימר דאיל דוקא מקדש. תו"ח: לג) תנורות מחיים הוא דהויא: לד) בפנים כדתנן לקמן בפ' התודה השוחט את התודה לפנים ולחמה חוץ לחומה לא קדש הלחם: לה) עיין בהשמטות שבסוף המסכת:

קיא א מיי' פי"ז מהל' פסולי המקדש הלכה יח:
קיב ב מיי' שם הל' יט:

מוסף רש"י

כבשי עצרת אין מקדשין את הלחם. לחיות קדוש קדושת הגוף ליפסל ביוצא ולינה אלא בשחיטה, ותמ"ש שהן שעונין תנופה מין עם הלחם, אין תנופתן מקדשן אלא שחיטתן דגמר מאל' מזיר דמתיב (במדבר ו) ואם איל' יעשה זבח שלמים לה' על סל המצות הלה כתמוה עשיית סל המצות בזביחת האיל (במדבר ח). **אלא בשחיטה.** אבל בתמיה לא קדשי (לקמן עב.). קדוש ליפסל ביוצא ואלא יפדה עוד, ואינו קדוש ואינו מיתר בתמילה, ותמ"ש שהכבשים עצמן מותרין לקיימה לן כל הזבחים שנזבחו אלא בשלמים (דף כ:) כבשי עצרת שחטון אלא לשמן הדם יזרק והבשר יאכל, אינו הוא דמתמלכי כשלמים בעלמא אבל לחם כיון דכבשים אין שמן עליהן הוא לא עלו לשם תודה אלא לשם שלמי תודה ונמי פליגי מי מודעלת ליוצא. תוך לקלעים לאיזהו כדבר שם לו היתר לכהנים ולמיקם מידי אשם מעילות, דתמן בסר קדשי קדשים שיצא לפני זריקה דמיס ר' עקיבא אומר אין מועלין בו דזריקתו טפיאתו מידי מעילה אע"פ שאינה מתיכתו בתמילה, אפילו הכי מועלת לו לאוכלו מידי מעילה (לעיל יב.).

שיטה מקובצת (המשך)

שלא לשמן כשרים וי"ל דה"מ כבשים הנופא דזביחא ניגנו מהניא להו דריקה דשלא לשמו להתיר הבשר באכילה וא"ת מאחר דכבשים לא עלו לשם חובה הוי ליה כאלו אבדו ואמרי' לעיל אבדו הכבשים אבדו הלחם וי"ל דהא דאמרינן אבד הלחם היינו דלא חזי הא לחם להביא עם הכבשים אחרים שצריך לשמה משום באכילה כמו הכבשים דחשבינן ליה לחם כגופא דזבחא וכי היכא דמהניא זריקה שלא לשמה להתיר הבשר באכילה הכא נמי מהניא להתיר הלחם באכילה: [עוד מתו"ח] וא"ת כיון שנזרק שלא לשמה הוי ליה אבד הכבשים שאינן צריכין עוד ללחם וא"כ הוי לה אבד לחם כמו ביוצא [ריי"ל] דוראי שטיטא שלא יהא עוד עליהם תורת שחי הלחם ולא יצאו ציבור חובתם אבל מבניא אם שחיטה שלא לשמה מתרת הלחם לאכילה בעלמא כמו שהיא מתרת הכבשים לאכילה וא"ת ולר"א דאמר אין בלחם משום פיגול משמע אבל כבשים יש בהם משום פיגול ואמאי הא אבד הלחם וא"כ אבדו הכבשים ולא הוי קרבו מתירין כמנותו וי"ל דודאי יש בבשר משום פיגול אם יזרקנה שלא לשמה מיהו (קשה אז) [דאז] לא יהיה פיגול בלחם ומיהו לא הוי לצדדין דה"ק אין בלחם משום פיגול בשום פנים בין לשמו בין שלא לשמו אבל כבשים יש בהם משום פיגול לכל הפחות בשלא לשמו וי"ל דאמר יש בלחם משום פיגול היינו בלשמו א"נ נהי דהלחם מפסיל משום יוצא מהניא ליה התקטרה לאקבועי [הבשר] בפיגול כדאמרי סוף פ"ק [גבי] שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה (דהוי) [דשאני] חיסרון (דאי) [כיון דאיתא] בפנים מהניא ליה הקטרה [למקבעינהו בפיגול]: ח) מאי בינייהו. וא"ת פי' ב'

לשונות וא"ת והיכא קאמר ר"א דאין מיפסל ביוצא הא אמרי' לעיל משנשחטה יצא לחמה כו' הלחם פסול אלמא נפסל ביוצא ור"ל דההוא מוקי לה כשנתקבל הדם בכלי קודם יציאה וסבר לה כאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי אבל הכא יצא קודם זריקה נזורק שלא לשמה הא"ת לאביי היאך תפיס פדיונו ונפיק לחולין לרבי הא סבירא ליה לקמן דתנור מקדש וי"ל דהו"א מנחות הבאות בפני עצמן אבל הבאות עם הזבח השחיטה מקדשא להו ולא תנור ולפי מה דפי' רש"י ניחא נהי דתפיס פדיונו לא נפיק לחולין תימה למורי הרמ"ר דלאביי הוי איפכא קדוש' דשחיטה מקדושת כלי דשאר מנחות אין נפסלין ביוצא כדפי' בפ"ק ומהניא להו קדושה דאין להם פדיון ואילו קדושה דשחיטה דהכא מיקדשא להו דנפסלין ביוצא ותפוס פדיונו דאין קדושתו גמורה לאביי כדפי' וי"ל דאין לחוש בהא דתפיס פדיונו כיון דלא נפיק לחולין כדפי': ג) לאפסולי ביוצא. [דלרבי] דאמר קדוש איפסל ולאביי דאמר [דהסברות] הפוכות שיקדש ליפסל ביוצא ועדיין יקדש לתפוס פדיונו שהרי בתמימים הוי איפכא דאין תופס פדיון כלל ועדיין אינן נפסלין ביוצא וכן במנחות שקדשו בכלי וע"כ צריך לפי' השני של רש"י: ולרבי [אליעזר] לא מיפסל ביוצא תימה הא תניא לעיל נשחטו ויצא לחמה הלחם פסול ר"ל דלעיל כשנתקדש הדם בכוס ונשפך ור' אליעזר סבר כאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי: ד) כבשי עצרת ששחטן לשמן כו' אותו הלחם מהו באכילה וא"ת היאך אפשר דתיחסר הלחם באכילה והלא הכבשים מותרים באכילה כדתנן כל הזבחים שנזבחו

ט) לקמן עב: יכמות קד: ספסים יג.; כ) נכס"ל: ומאכ"ל, ג) נעיל יב. וס"ק), ד) ולא. נ"ק, ה) ע' רש"ן וא"ק, ו) אלר אבודות בשיטי בעלים וא"ע הס"ד. נ"ק, ז) אלא קדושת תנור כו' אבל הכא לאיכא תנופה לחמי כו'. נ"ק, ח) דמתילה פי' לאביי דס"ל שאינו מיתר ולפירושו לאביי קדיש טפי דאליס מלמיפסם ויתכן יותר כו' ודייקינן לאמכוחי. נ"ק,

תורה אור השלם

1. וְאֶת הָאַיִל יַעֲשֶׂה זֶבַח שְׁלָמִים לַיְיָ עַל סַל הַמַּצּוֹת וְעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ: במדבר ו יז

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מאי ביייהו וכו' בחלילה פדיונו ואמ"כ מ"ה למתפס פדיונו דאינו גמור דאמר אביי למימר דלא תפיס פדיונו בקדושת שחי: (ב) ד"ה לאפסולי וכו' ושבושא גמור הוא גי' זה: (ג) ד"ה הוא ביייהו וכו' שבוש גמור אלא כדפרישנא לעיל:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה בקונטרס כו' ולבסוף פ' וכ"ש. ק"ל למאי הקשו על נשון רש"י דנקט וכ"ש הא בלא"ה קשה דמאי פרכי מאי איכא בין רבי לראב"ש הא לרבי תפיס פדיונו ואינו יוצא לחולין ולראב"ש יוצא לחולין:

רבינו גרשום

דכתיב זאת האיל יעשה זבח שלמים לה' על סל המצות למימר דזביחה מקדשה לסל המצות. והכא נמי גבי כבשי עצרת. קדוש ואינו גמור שאינו ראוי לאכילה. ורבא אמר קדוש וגמור ואינו ניתר באכילה. לאביי דאמר ואינו [גמור] לא חמירא קדושתיה למתפס פדיונו שיהא קדוש כמותה: בשלמא לרבא היינו דאיכא בין רבי לר"א בר"ש דלרבי דאמר קדוש למתפס פדיונו ואינו קדוש שאינו ניתר באכילה. ורבי אלעזר ב"ר שמעון דאמר אינו קדוש דאפי' פדיונו לא תפיס: איכא ביייהו לאיפסולי ביוצא לרבי דאמר שחיטה מקדשא אם יצא הלחם בין שחיטה לזריקה נפסל. לר' אלעזר ב"ר שמעון לא מקדש ולא מפסיל ביוצא דאי אהדריה ועייליה לגואי קדש: דזרק דמן של כבשים על מנת לאוכלן לשתי הלחם ובשר חוץ לזמנן ר' אליעזר דאמר אין בלחם משום פיגול לטעמיה דאמר אין דריקה מועלת לחייבו משום איסור יוצא הואיל ויצא לפני דריקה ולא משום פיגול נמי:

שיטה מקובצת

ח) שלא לשמן לא קדש הלחם. וא"ת כבשי עצרת מנ"ל שלא לשמה לא מקדש (וכתיב) [וא"ל] [דילפינן] מאיל נזיר דדרש' זבח שלמים עד שיהא בזביחתו לשם שלמי' כי היכי דדרש' גבי תודה מלמד שאם שחטה שלא לשמה לא קדש הלחם הא לא מצית אמרת דהא אמרי' ריש פ"ק אם אינו ענין לשינוי קודש תנהו לשינוי בעלים ואם איתא (לשינוי קודש המאי) [הא] איצטריך לומר דלא קדיש הלחם וי"ל דהדין זה ילפי' מתודה ואע"ג דלא ילפי' שאר דיניו [מתודה] מ"מ בתר דגלי קרא בקודש לחם ילפי' שפיר שלא לשמו דאין זה רק גילוי מילתא בעלמא. תו"ח:

ט) מאי ביייהו. וא"ת פי' ב'

לשונות וא"ת והיכא קאמר ר"א דאין מיפסל ביוצא הא אמרי' לעיל משנשחטה יצא לחמה כו' הלחם פסול אלמא נפסל ביוצא ור"ל דההוא מוקי לה כשנתקבל הדם בכלי קודם יציאה וסבר לה כאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי אבל הכא יצא קודם זריקה נזורק שלא לשמה הא"ת לאביי היאך תפיס פדיונו ונפיק לחולין לרבי הא סבירא ליה לקמן דתנור מקדש וי"ל דהו"א מנחות הבאות בפני עצמן אבל הבאות עם הזבח השחיטה מקדשא להו ולא תנור ולפי מה דפי' רש"י ניחא נהי דתפיס פדיונו לא נפיק לחולין תימה למורי הרמ"ר דלאביי הוי איפכא קדוש' דשחיטה מקדושת כלי דשאר מנחות אין נפסלין ביוצא כדפי' בפ"ק ומהניא להו קדושה דאין להם פדיון ואילו קדושה דשחיטה דהכא מיקדשא להו דנפסלין ביוצא ותפוס פדיונו דאין קדושתו גמורה לאביי כדפי' וי"ל דאין לחוש בהא דתפיס פדיונו כיון דלא נפיק לחולין כדפי': ג) לאפסולי ביוצא. [דלרבי] דאמר קדוש איפסל ולאביי דאמר [דהסברות] הפוכות שיקדש ליפסל ביוצא ועדיין יקדש לתפוס פדיונו שהרי בתמימים הוי איפכא דאין תופס פדיון כלל ועדיין אינן נפסלין ביוצא וכן במנחות שקדשו בכלי וע"כ צריך לפי' השני של רש"י: ולרבי [אליעזר] לא מיפסל ביוצא תימה הא תניא לעיל נשחטו ויצא לחמה הלחם פסול ר"ל דלעיל כשנתקדש הדם בכוס ונשפך ור' אליעזר סבר כאבוה דאמר כל העומד ליזרק כזרוק דמי: ד) כבשי עצרת ששחטן לשמן כו' אותו הלחם מהו באכילה וא"ת היאך אפשר דתיחסר הלחם באכילה והלא הכבשים מותרים באכילה כדתנן כל הזבחים שנזבחו

מוסר השכל

(ב) נקמן עב: יכמות קד: ספסים יג., (ג) נכס"ל: ומאכ"ל, (ד) ולא. נ"ק, (ה) ע' רש"ן וא"ק, (ו) אלר אבודות בשיטי בעלים וא"ע הס"ד. נ"ק, (ז) אלא קדושת תנור כו' אבל הכא לאיכא תנופה לחמי כו'. נ"ק, (ח) דמתילה פי' לאביי דס"ל שאינו מיתר ולפירושו לאביי קדיש טפי דאליס מלמיפסם ויתכן יותר כו' ודייקינן לאמכוחי. נ"ק,

דתנן אימורי קדשים קלים כו'. תימה דלא מייתי ריש"ל דתנן בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמיס רבי אליעזר אומר וכו': **פיגול.** מפרש התם בהרלאת בשר כך הרלאת בשר עד שיקרבו כל מתירין וכו' וטמא המיתר לטהורים מייבין עליהם משום טומאה שאינו ניתר לא ונותר ליף מיהו מעמא: **קבעה** לחם **בפיגול.** כי בשר אלמא כגופיה דזבחא דמי הכא נמי כיון דזבח ניתר בזריקה שלא לשמן לחם נמי כיון דכגופי' דזבח דמי או דלמא לחומרא אמרינן לקולא לא אמרינן אמרינן שיאה כי גופיה דזבח: [ל]**ובהדר עיילינהו פליגי.** אלחם קמי אבל אחיאמורין ב) (תפי') כי לא הדר עיילינהו פליגי וכן מוכח פ' אתליר (זבחים ד' ל.): **ואינה מוציאה מידי מעילה.** בשר קדשי קדשים תימה דהא תנן פ"ג דמעילה (דף ב.) איזו היא שלא שלא היתה לה שעת היתר לכהנים שנאחטה חוץ לזמנה ומאמע דכי נאחטה בהיתר לו מצי מאכם ולאו קושיא היא: **ולאו איתותב רב גידל.** [לא] ולא תאיב שיעוי דהתם דריש מעילה ב) דרב פפא הוא דמקשה לה דהתם לכשבים לקודש אבל אחיאמורי ג) לא מצי מעילה בבשר קדשי קדשים אית בהו מעילה משקדשו בכלי עד שעת זריקה וזריקה מפקעא להו מידי מעילה והך זריקה דפיגול לא חשיבה לעבד הותר לאקבועי בפיגול (ולהביא) [ולהוציא] הבשר (לידי) [מידי] מעילה דראמרי' בפ"ק דמעילה כלל אמר ר' יהושע כו': ו) ולא איתותב. פי' דבהא מילתא איתותב דהיה רוצה [לדמות] דכי היכא דאין זריקת פיגול לא מביא לידי מעילה בקדשי (קדשים) [קלים] ולא מוציאה מידי מעילה בקדשי (קלים) [קדשים] ה"נ לא מקדשי דלחם בהא מילתא איתותב דמסיק התם (נמי) [נהי] דמעילה ליח בהו לחם מיהא קדיש: ח) להתיר הבשר באכילה דאי זריק להו לשמן פשיטא ליה דאין הבשר מותר באכילה כדאמרינן לעיל אבד הלחם אבדו הכבשים אבל כי זריק דמן שלא לשמן הוי להו כשלמי נדבה הבאים בלא לחם: ט) והרי פסח אחר חצות הכי בו' והרי תודה. פי' דנשחטה לשמה נדרהה מלשמה כשנפרס הלחם או שאבד והוקבעו בשחיטה דעושה זיקה ואם אבד הלחם שאם נפרס אבד הזבח ואע"פ דעושה זיקה כהא שאני כשבשר אבד לא לחם כשרה דבאשכחן גבי כבשי עצרת לקמן ששחטן בין לפני זמנן בין לאחר זמנן שכשרים בלא לחם ואע"פ שחטן לשמן ואבד הלחם בין שחיטה לזריקה פסולין והא דקתני לעיל גבי תודה שנפרס לחמה לאחר שחיטה הדם יזרוק היינו שלא לשמה והשתא לא ס"ל להאי מקשה הא דאמרן לעיל מה שלמים קרבין בלא לחם אף תודה נמי קרבי בלא לחם אף שהוקבעו הלחם בשחיטה ומשני שאני שלמי תודה דרחמנא קרייה שלמים ואפ' לכתהלה לזרוק לשם שלמים הוי חובת מצותה כשאבד הלחם אז שנפרס כדאמרן לעיל מה שלמים כשרים בלא לחם אף תודה כשרה בלא לחם: י) מעילה לפני זריקה ואכתי לא הוקדשו אבל לאחר זריקה דהוברורו אימורים לחלק גבוה יש מעילה באימורין: יא) דלא מהניא להו: יב) כבר. ונותר נמי טומאת הגוף לא שייכא כבשר הקודש דמי דהא לית בהו זריקה: יג) בפיגול כי כשר: יד) זריקה שלא לשמה: טו) היא דאיתעבידא שלא לשמה שרי: טו) דמו וכי היכא דכבשים: יז) לחומרא בעון פיגול אמרי' הלחם כגוף כבשים דמי להתפגל אפי' בזריקה שאינה כשירה כל כך כגון יוצא אבל לקולא: יח) קלים התם: יט) דמי אבל הכא מודו ואות ר' נמחק: כ) שלא לשמה: כא) לחם בכבשים אלא: כב) דליכא פיגול אי זריק ותיבות פסול ואיזרוע נמחק: כג) לחם כבכשים: כד) למפרך. כדלעיל אליבא דמאן: כה) הא אמר: כו) ביה. בחלב מקדשי ה'. דבהנך זריקה: כז) בחמיה ומוקי להו זריקת פיגול מוציאה ממעילה ומביאה [למעילה] ואכתי זריקת פיגול מקדשן ואכתי לא אימשיטא אליבא דמאן קא בעי רב שמואל בר יצחק כבשי עצרת ששחטן כו' לאו איתותב. בפ"ק: כח) לשלמים כשאר ימות השנה דפסול לשמן ולכשבים: כט) הלחם. והך פסח קודם חצות דהיינו קודם זמנו להכי מתכשר בשלא לשמו דהא לא נראה לשמו: הס"ד ואח"כ מה"ד פסח אחר חצות נראה לשמו בחצות: ל) דזבח. ומאי דכי איתנהו אבראי לשתי הלחם פליגי דתימא שיהא כי גופא דזבח אבל אאימורין אפי': לא) רב גידל ואע"ג דלמסקנא כולהו מתרצי לא ואות ר' נמחק: לב) בניחותא. כלומר לא אשכחן דאיתותב ולאומי פרכא קאמר לה: לג) דלעיל דף (מ"ז) ע"א ברש"י [ועיין לעיל ד"ה והרי תודה]: לד) דאפי' דפסח לא: לה) ומניף. פי' ולהכי לא אמרי' שיניף כל שנים בפני עצמן עם הכבשים משום דשמא לא זו היא חברתה שנזקק עמה בשחיטה והו"ל תנופה לזו בפני עצמה ולמצוה מן המובחר בעינן שתי חלות עם שני הכבשים כאחת להכי בעי בכל חלה תנופה ג' פעמים דהיינו כל חלה עם שלשה חברותיה זו אחר זו אף הרבעיית שלשה פעמים אף שכבר הונפה עם כל אחד (לפי) [כדי] שלא תהיה טפל מן הראשונות ולא יהיה הפרש ביניהם כלל בתנופות ע"ג דר"ש:

אינה רואיה ואינה מועלת לא לחייבו משום מעילה ולא משום פיגול ונותר וטמא: ור' עקיבא אמר מועלין בהן דסבר דזריקה מועלת לחייבו משום יוצא ומשום מעילה ומשום פיגול: מאי מדזריקת פיגול היכא דזרק על מנת חוץ לזמנן קבעה ללחם בפיגול לר' עקיבא כי כשר כאילו הוה לחם כשר שלא יצא. דזריקה שלא לשמה נמי אע"ג דהויא זריקה שאינה רואיה שריא נמי ללחם באכילה כזריקה כשרה או דילמא לחומרא אמרי' דזריקה שאינה רואיה קבעה למיהוי פיגול כזריקה כשרה אבל לקולא דזריקת פסול לישתרי לחם באכילה לא אמרינן: מתקיף לה רב פפא והיכי מצית למימר דאקומי להני תנאי כרבי אליעזר בי"ר שמעון כלו' דשחיטה מקדש כרבי וכיון דיצאו הוה בהו איסור יוצא ור' אליעזר לטעמיה דאמר אין זריקה מועלת ליוצא ור' עקיבא אומר מועלת מנאי דבאיתייהו אבראי שתי הלחם והאימורים פליגי דילמא בדהדר עיילינהו לפנים קודם זריקה. ור' אליעזר דאמר אין זריקה מועלת ליוצא כו' דאמר שחיטה מקדש ור' עקיבא כו' אליעזר בו' שמעון דאמר שחיט' לא מקדשא. וכי הדר עיילינהו לפני זריקה לית בהו יוצא כלל וליכא למימר הכא דזריקה מועלת ליוצא דהכא ליכא יוצא כלל וליכא לאוקמי כרבי עקיבא: האי מאי. כלו' ליכא למימר הכי כדקאמ' בהבדר עיילינהו פליגי דאי אמרת בשלמא רבי עקיבא כרבי דנאמרון מעיקרא. וכיון דקרישי להו בשחיטה אתיא דזריקה דחזון לזמנן קבעא להו בפיגול הלכך קאמר ר' עקיבא מועלין בהן דחייבין עליהן משום פיגול: זריקת פיגול מי מיקרשא דליחייבו עליה משום פיגול. זריקת פיגול. בשחיטה בזריקה משום פיגול אינה מביאה לידי מעילה באימורי קדשים קלים דכיון דלא נזרק הדם בכשרות לא משיתרו אימורין לגבי מזבח ואין מוציאה מידי מעילה בבשר קדשי קדשים דכיון דלא היתה הזריקה בכשרו' לא משיתרו בשר לכהנים ומועלין בו: ולא איתותב רב גידל התם בפ"א של מסכת מעילה ואכתי אינ' למימר דבהדר עיילינהו פליגא וליכא למפשט דשריין שתי הלחם באכילה: מהו שיזרוק דמן לשום זבח אחר: ריש לך דבר שאינו כשר לשמו דנאבד הלחם. והרי פסח שחטו קודם חצות דהיינו פסח דנראה ואינו כשר לשמו דכתיב ושחטו אותו בין הערבים וכשר שלא לשמו. לשם שלמים: והרי פסח שחטו קודם חצות דהיינו פסח דנראה ונדחה ואינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו דנראה לשמו דהיינו בין הערבים ואם עבר והפרש אחר תחיתו ושחטו ונמצא הראשון הרי נדחה מלשמו וכשר שלא לשמו לשום שלמים. הרי תודה דנשחט לשמו ונדחה מלשמו וכשר שלא לשמו ואינו ראוי לשמו דקתני מששחטה יצא לחמה הדם יזרק שלא לשום תודה והבשר יאכל (שלא לשמו): דרחמנא קרייה שלמים מה שלמים קרבי בלא לחם ולא הוי דחוי מלשמו:

ב) דתנן אימורי קדשים קלים שיצאו לפני זריקת דמים ר' אליעזר אומר אין מועלין בהן ואין חייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא ר"ע אומר א)מועלין בהן ב)וחייבין עליהן משום פיגול ונותר וטמא מאי מדזריקת פיגול קבעה ללחם בפיגול ג) ביוצא בבשר זריקה שלא לשמה נמי שריא ליה ללחם או דלמא לחומרא אמרינן ד) לקולא לא אמרי' מתקיף לה רב פפא ה) ומאי ו) דכי איתנהו אבראי פליגי דילמא בדאיתנהו אבראי דב"ע לא פליגי דאין זריקה מועלת ליוצא ובהדר עיילינהו פליגי דרבי אליעזר סבר לה כרבי דאמר שחיטה מקדשא ואיפסלו להו ביוצא ור"ע כר' אלעזר בר' שמעון דאמר שחיטה לא מקדשא ולא מיפסלי ביוצא האי מאי אי אמרת בשלמא ר"ע כרבי ס"ל דאמר שחיטה מקדשא להו ז) היינו דקאמר ר' עקיבא דקדשי להו בשחיטה ואתיא זריקה קבעה להו בפיגול אלא אי אמרת כר' אלעזר בר' שמעון ס"ל דאמר זביחה לא מקדשא זריקת פיגול מי מקדשא ח)והאמר רב גידל אמר רב ט)זריקת פיגול אינה מביאה לידי מעיל' ואינה מוציאה מידי מעיל' אינה מביאה י) לידי מעילה באימורי קדשים קלים יא) ואינה מוציאה מידי מעילה בבשר קדשי קדשים יב) לאו איתותב דרב גידל אמר רב בעא מיני' ר' ירמי' מר' זירא יג)כבשי עצרת ששחטן לשמן ואבד הלחם מהו שיזרוק דמן שלא לשמן להתיר יד) בשר באכילה א"ל ט) יש לך דבר שאינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו ולא והרי טו)פסח קודם חצות דאינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו הכי קא אמינא יש לך דבר שנראה לשמו ונדחה מלשמו ואינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו ולא והרי פסח אחר יז) זמנו בשאר יומות השנה יח)(קודם חצות) הכי קאמינא יש לך דבר שנראה לשמו ונשחט לשמו ונדחה מלשמו ואינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו ולא והרי תודה יט) שאני תודה דרחמנא קרייה שלמים ת"ר כ שחט שני כבשים על ארבע חלות מושך שתים מהן ומניפן והשאר

קדשים קלים. ממון בעלים הן ואין בהן ל) מעילה אלא באימורים כדאמרינן בפ' כל הבשר בסופו (חולין קח.) כל אלא לה' [ויקרא ג] לרבות אימורי קדשים קלים לשמעילה: **אין מועלין בהם.** דלא יא) מעלין בהו הן זריקה לגבר אותם לחלק גבוה דאין זריקה מועלת ליוצא ופיגול נמי ליתא בהו דהא פסולין הן כבר יב): **מאי.** כלומר אלינא דר"ע מיבעיא ליה לרבי שמואל בר רב יצחק מאי מדזריקת פיגול יג)קבע לי' ללחם בפיגול ואע"ג דזריקה פסולה היא דהא יוצא הוא קבעה ללחם בפיגול יד)כי יג) בשר בשאר בשר שלא יצא אלמא לחם בגוף הכבשים דכי היכי דגוף הכבשים מפוגלים ללחם נמי מפוגל זריקה שלא יד) לשמן נמי בפסולה היא טו) אבי להו דהא קיי"ל (זבחים דף ב.) כל הזבחים שנזבחו שלא לשמן כשרים ולחם נמי בגוף הכבשים דמו טז) ומדבכבשים נאכלין לחם נמי נאכל: **או דלמא לחומרא** יז) **אמרי' לקולא.** להיות לחם נאכל לא אמרי' לענין זריקה שאינה בגוף כגון שלא לשמן דליהוי לחם בגוף הכבשים להיות לחם נאכל כבשים יח): **וממאי דבאיתנהו.** לשמי הלחם אבראי בשעת זריקה פליגי רבי אליעזר וי"ע דתימא אפי' בזריקה שאינה הוגגת מדמי ר"ע ללחם בגוף הכבשים דילמא בדאיתנהו אבראי להויא זריקה שאינה הוגגת יט)כ"ע לא אמרי' דאין זריקה שאינה הוגגת כ)כ"ע לא אמרי' לא אמרי' בשלמא ר"ע כרבי ס"ל דאמר שחיטה מקדשא להו כא) דלמא לחומרא אמרי' לקולא. אמאי הייבין עליהן משום פיגול. דהוי לחו ממי שלא נזרק עליהן הדם ולא קרבו כל מתיריהן ונותר. דאין נותר אלא בכבר הרלאי לאכילה כתוב זמנו דכתיב (ויקרא ז') ביום זבחכם יאכל וממחרת וגו' ושמא. כלאמרינן בגמרות (דף כה:) הגיהר לטהורין חייבין עליו משום טומאה. שאין ניתר לטהורין אין חייבין עליו משום טומאה. ולטהורין לאתרבו לטומאה מאבר לד' דומיא דבשר אימרנו לגאמר זריקה הוא דמחייב עליהו ולא לפני זריקה והני לא אהניא לן זריקה: **מאי** לחו זריקה כב) פסול ולאחיריק ליה זריקה הוגגת כגון לשמן משמתרי לחם כג) כמו בכבשים אבל בזריקה שלא לשמן מ)לא: **אלא מי אמרת כר' אלעזר וכו'.** אכתי אימא למיפרך בר): **זריקת פיגול מי מקדשא.** למיקבע בפיגול אי לא קדוש מעיקרא בשחיטה: כה) **דאמר רב גידל זריקת פיגול אינה מביאה לידי מעילה.** באימורי קדשים קלים דממון בעלים הוא דלית בהו מעילה דלא קריבא ביה מקדשי ה' כ) עד לאחר זריקה דהוברר בשר להליוט וחלב לגבוה דקרינא ביה בו) מלא קדשי ה' כ) שם זריקת פיגול לא מקבע בקדושה למעול בהן דלא זריקה כשרה היא: **ואינה יוצאה מידי מעילה** ל)**בבשר קדשי קדשים.** דממון גבוה הם מחייב ויש בהן מעילה קודם זריקה דם וזריקה דם הוציאה הבשר מידי מעילה שהרי מתירתו לכהנים ואמר במסכת מעילה (דף ב.) כלל אמר ר' יהושע כל שיש לו שעת היתר לכהנים אין מועלין בהן וכל שאין לו שעת היתר לכהנים מועלין בהן הך זריקת פיגול לא מפקע להו מידי מעילה אלמא לא זריקה היא דלא מפקע מעילה אלא כבשי עצרת נמי כיון דלאו בר יצחק הוא מיהו היכי מיקדשא להו והיכי מקבעי לה בפיגול: **לאו מיפוסה רב גידל.** בתמיה בו) בפ"ק דמעילה (דף ג.): **מהו שיזרוק דמן שלא לשמן.** אלא לשם שלמים לכתיר בשר בגחילה דולחי לשמן מ)לא הוו זריקה כדאמרי' לעיל (דף מו.) הכל מודים שאם שחוקקן זה לזה מעכבין זה את זה: ר)**פסח קודם חצות.** היום של ארבעה עשר אינו כשר לשמו עד בין הערבים וכשר לשלמים כח) **שנראה לשמו.** כגון הך כבשים קודם אכילת הלחם: **ונדחה מלשמו.** לאחר אכילת הלחם כט) **פסח אחר חצות.** נראה לשמו וכשעבר הא הכא שנאחטה לשמו ולזמיה מלשמו וכשרה שלא לשמו: **מודה רחמנא קרייה שלמים.** מודה שלמיו ל) לכתמן בהאי פירקין (ד' מו.) משאחטה נפרס לחמה הדם יזרק לשם שלמים והבשר יאכל וידי נדרו לא יצא אלא שנפרס כדאמרן לעיל (מו.) מה שלמיו קרבי בלא לחם אף תודה קרבה בלא לחם ומעולה לא נדחה מלשמו: **ומניפן.** עם הכבשים דכבשי עצרת טעונין תנופה חיים ושחוטין לקמן בפ' כל המנחות (ד' סא.):

ג) מעילה ו: זבחים פט:, ה) זבחים כא:, ו) מעילה ג: ה:, ז) זבחים קיד:, ח) כ"ל ל"ג, ט) [נעיל מו.], י) קנאה. ל"ק, יא) כבשר כשלמ. ל"ק, יב) נהיות לחם פיגול אמרינן לקולא לענין כו'. ל"ק, יג) כ"ל ככבשים לא אמרינן. ל"ק, יד) לכו"ר. ל"ק, טו) נופיה דזבח היא אבל בלחם מודה ר"ע. ל"ק, טז) לא מקבע לחם בכבשים וכמ"ל ואמ"כ מ"ה ורע"ק סבר כו'. ל"ק, יז) [ע"ל], יח) לא כלעיל אלינא דרבי ואמתי אימא כו'. ל"ק, יט) [ויקרא ה], כ) אבל זריקה. ל"ק, כא) כבשר. ל"ק, כב) לא חזי כלאמרינן. ל"ק, כג) וכבשר שלא לשמו דאמר בשאר כו' לגמרם כדאמרינן בפ'. ל"ק, כד) ל"מ מ"ו, כה) לף נ.; כו) לף ד"., כז) לשמן פי' דאי מעיקר כו'. ל"ק, כח) ל"ל קודם. ל"ק, כט) ל"ק, ל) ל"מ"ד בפסח. ל"ק, לא) רש"ק.

מוסף רש"י

אימורי קדשים קלים שיצאו. וחזרו וזרק דמן ר' אליעזר אומר אין מועלין בהן. דהוי לגבי דמי לפני זריקה, דזריקה יפלה אינה מבאה מעילה כקדשים קלים לידי מעילה כמו זריקה כשרה ר"ע אומר מועלין בהן. דזריקה יפלה מביאה לידי מעילה כקדשים קלים לידי מעילה (מעילה ו:). אין מועלין בהן. לפיכך לאחר זריקה, דלא מהניא כהו זריקה להכי למיקבעינהו בפעולה (זבחים פט:). ואין חייבין עליהן משום פיגול. דהוי לחו ממי שלא נזרק עליהן הדם ולא קרבו כל מתיריהן ונותר. דאין נותר אלא בכבר הרלאי לאכילה כתוב זמנו דכתיב דכמה (ויקרא ז') ביום זבחכם יאכל וממחרת וגו' ושמא. כלאמרינן בגמרות (דף כה:) הגיהר לטהורין חייבין עליו משום טומאה. שאין ניתר לטהורין אין חייבין עליו משום טומאה. ולטהורין לאתרבו לטומאה מאבר לד' דומיא דבשר אימרנו לגאמר זריקה הוא דמחייב עליהו ולא לפני זריקה והני לא אהניא לן זריקה: **מאי** לחו זריקה כב) פסול ולאחיריק ליה זריקה הוגגת כגון לשמן משמתרי לחם כג) כמו בכבשים אבל בזריקה שלא לשמן מ)לא: **אלא מי אמרת כר' אלעזר וכו'.** אכתי אימא למיפרך בר): **זריקת פיגול מי מקדשא.** למיקבע בפיגול אי לא קדוש מעיקרא בשחיטה: כה) **דאמר רב גידל זריקת פיגול אינה מביאה לידי מעילה.** באימורי קדשים קלים דממון בעלים הוא דלית בהו מעילה דלא קריבא ביה מקדשי ה' כ) עד לאחר זריקה דהוברר בשר להליוט וחלב לגבוה דקרינא ביה בו) מלא קדשי ה' כ) שם זריקת פיגול לא מקבע בקדושה למעול בהן דלא זריקה כשרה היא: **ואינה יוצאה מידי מעילה** ל)**בבשר קדשי קדשים.** דממון גבוה הם מחייב ויש בהן מעילה קודם זריקה דם וזריקה דם הוציאה הבשר מידי מעילה שהרי מתירתו לכהנים ואמר במסכת מעילה (דף ב.) כלל אמר ר' יהושע כל שיש לו שעת היתר לכהנים אין מועלין בהן וכל שאין לו שעת היתר לכהנים מועלין בהן הך זריקת פיגול לא מפקע להו מידי מעילה אלמא לא זריקה היא דלא מפקע מעילה בדהדר עיילינהו לפנים קודם זריקה. ור' אליעזר דאמר אין זריקה מועלת ליוצא כו' דאמר שחיטה מקדש ור' עקיבא כו' אליעזר בו' שמעון דאמר שחיט' לא מקדשא. וכי הדר עיילינהו לפני זריקה לית בהו יוצא כלל וליכא למימר הכא דזריקה מועלת ליוצא דהכא ליכא יוצא כלל וליכא לאוקמי כרבי עקיבא: האי מאי. כלו' ליכא למימר הכי כדקאמ' בהבדר עיילינהו פליגי דאי אמרת בשלמא רבי עקיבא כרבי דנאמרון מעיקרא. וכיון דקרישי להו בשחיטה אתיא דזריקה דחזון לזמנן קבעא להו בפיגול הלכך קאמר ר' עקיבא מועלין בהן דחייבין עליהן משום פיגול: זריקת פיגול מי מיקרשא דליחייבו עליה משום פיגול. זריקת פיגול. בשחיטה בזריקה משום פיגול אינה מביאה לידי מעילה באימורי קדשים קלים דכיון דלא נזרק הדם בכשרות לא משיתרו אימורין לגבי מזבח ואין מוציאה מידי מעילה בבשר קדשי קדשים דכיון דלא היתה הזריקה בכשרו' לא משיתרו בשר לכהנים ומועלין בו: ולא איתותב רב גידל התם בפ"א של מסכת מעילה ואכתי אינ' למימר דבהדר עיילינהו פליגא וליכא למפשט דשריין שתי הלחם באכילה: מהו שיזרוק דמן לשום זבח אחר: ריש לך דבר שאינו כשר לשמו דנאבד הלחם. והרי פסח שחטו קודם חצות דהיינו פסח דכתיב ושחטו אותו בין הערבים וכשר שלא לשמו. לשם שלמים: והרי פסח שחטו קודם חצות דהיינו פסח דנראה ונדחה ואינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו דנראה לשמו דהיינו בין הערבים ואם עבר והפרש אחר תחיתו ושחטו ונמצא הראשון הרי נדחה מלשמו וכשר שלא לשמו לשום שלמים. הרי תודה דנשחט לשמו ונדחה מלשמו וכשר שלא לשמו ואינו ראוי לשמו דקתני מששחטה יצא לחמה הדם יזרק שלא לשום תודה והבשר יאכל (שלא לשמו): דרחמנא קרייה שלמים מה שלמים קרבי בלא לחם ולא הוי דחוי מלשמו:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה וממאי וכו' דכ"ע ס"ל לא מקבע וכו' לא מצאתי לחם כבכשים אלא ר"ע וכו' ומצאתי לחם בכבשים אבל בזריקה שלא לשמן לא ובדליעל אליבא דרבי סמ"ל ואח"כ מ"ה דריקת פיגול זריקה: מאיכ מיפכן תמיהן ומוספין הלכה יב:

הגהות רש"ש

(ב) רש"י ד"ה ומאי וכו' דכ"ע ס"ל לא מקבע וכו' לא מצאתי לחם בכבשים אלא ר"ע וכו' ומצאתי לחם בכבשים אבל בזריקה שלא לשמן לא ובדליעל אליבא דרבי סמ"ל ואח"כ מ"ה דריקת פיגול זריקה:

שיטה מקובצת

א) בפיגול כי בשר כמו בשר הזבח דיס"ג כי כשר כלומר כאילו לא הוה בו פסול. תוס' אחרות: ב) [ג] עיין בהשמטות שבסוף המסכת: ד) להו אתי שחיטה מקדשה להו וכיון דקדשי להו שחיטה אתיא דזריקה וקבעה להו בפיגול אלא אי אמרת דזריקה מקדשא: ה) אינה מביאה לידי (פיגול) [מעילה] בבשר קדשים קלים דקי"ל דאין מעילה בבשר קדשים קלים אבל זריקה מביאה לידי מעילה והאי דזריקה (לפיגול) [דפיגול] לא מייתי לידי מעילה: ו) ואינה מוציאה מידי מעילה בבשר קדשי קדשים דקדשי קדשים אית בהו מעילה משקדשו בכלי עד שעת זריקה וזריקה מפקעא להו מידי מעילה והך זריקה דפיגול לא חשיבה לעבד הותר לאקבועי בפיגול (ולהביא) [ולהוציא] הבשר (לידי) [מידי] מעילה דראמרי' בפ"ק דמעילה כלל אמר ר' יהושע כו': ז) ולא איתותב. פי' דבהא מילתא איתותב דהיה רוצה [לדמות] דכי היכא דאין זריקת פיגול לא מביא לידי מעילה בקדשי (קדשים) [קלים] ולא מוציאה מידי מעילה בקדשי (קלים) [קדשים] ה"נ לא מקדשי דלחם בהא מילתא איתותב דמסיק התם (נמי) [נהי] דמעילה ליח בהו לחם מיהא קדיש: ח) להתיר הבשר באכילה דאי זריק להו לשמן פשיטא ליה דאין הבשר מותר באכילה כדאמרינן לעיל אבד הלחם אבדו הכבשים אבל כי זריק דמן שלא לשמן הוי להו כשלמי נדבה הבאים בלא לחם: ט) והרי פסח אחר חצות הכי בו' והרי תודה. פי' דנשחטה לשמה נדרהה מלשמה כשנפרס הלחם או שאבד והוקבעו בשחיטה דעושה זיקה ואם אבד הלחם אז נפרס אבד הזבח ואע"פ שאם הי' שוחטה בלא לחם כשרה דבאשכחן גבי כבשי עצרת לקמן ששחטן בין לפני זמנן בין לאחר זמנן שכשרים בלא לחם ואע"פ שחטן לשמן ואבד הלחם בין שחיטה לזריקה פסולין והא דקתני לעיל גבי תודה שנפרס לחמה לאחר שחיטה הדם יזרוק היינו שלא לשמה והשתא לא ס"ל להאי מקשה הא דאמרן לעיל מה שלמים קרבין בלא לחם אף תודה נמי קרבי בלא לחם אף שהוקבעו הלחם בשחיטה ומשני שאני שלמי תודה דרחמנא קרייה שלמים ואפ' לכתהלה לזרוק לשם שלמים הוי חובת מצותה כשאבד הלחם אז שנפרס כדאמרן לעיל מה שלמים כשרים בלא לחם אף תודה כשרה בלא לחם: י) מעילה לפני זריקה ואכתי

אחר חצות שנשחיטר אחר זמן שחיטת פסח דנראה ונדחה ואינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו דנראה לשמו דהיינו בין הערבים ואם עבר והפרש אחר תחיתו ושחטו ונמצא הראשון הרי נדחה מלשמו וכשר שלא לשמו לשום שלמים. הרי תודה דנשחט לשמו ונדחה מלשמו וכשר שלא לשמו ואינו ראוי לשמו דקתני מששחטה יצא לחמה הדם יזרק שלא לשום תודה והבשר יאכל לחם ולא הוי דחוי מלשמו:

והשאר נאכלות בפדיון. כדמפרש ואזיל: **הא דלא כרבי.** אלא כרבי אלעזר בר' שמעון דאמר[ה] שחיטה לא מקדשת לפיקר אפשר לו בתקנה זו קודש זריקה שעדיין אין להם שום קדושת הגוף והרי הן כתמלאן ומושך איזה שתים שירלה וזורק הדם עליהן ומקדשן ומתירן ואלו שנשארו בקדושת דמים שלהן אסורות עד שיפדו ופודן ככל קדושת דמים ואוכל דכבשים מידי דחזו לזו קמקדשי ואיכ קדושת דמים בעלמא עלייהו ופקיר לחולין ומבית מעות ואומר בכל מקום שהן השתים שאינן מקודשות יתמלאו על מעות אלו ובלא פדיה לא מתמלאי אלא שריא להו ובלא זריקת הכבשים מיהו היכא פריק להו והיכי משתרו והרי אינו מכיר אלו הן שאינן מקודשות: **ואי מפיק להו לכולהו אכרשי ופריק להו.** לתרתי מיינייהו: **כיון דכשיב. בשתי הלחם: לפני ה'.** והניף הכהן אותם על לחם הבכורים וגו' (ויקרא כג) שמע מינה פנים נינהו: **איפסלו להו.** המקודשות ביוצא ומתוך שאין אתה מכירן הרי כולם פסולות: **ואי.** דפריק להו גופי ואוכלן ו] הכן בפנים לאדעתא השתים חולין והשתים קודש קמעייל חולין לעזרה: **ממילא טויין.** דתוך העזרה הן נעשין חולין והוא לא הכניסן מדעתא חולין: **והכניא אין פודן אלא בחוץ.** משום חולין לעזרה: **הא ודאי.** ח] דקתני פודן בחוץ דלא כרבי ושוחט תקנה זו קודש זריקה ומושך איזו שתים ט] שילה. והוא הדין דהוה מצי למיפרך בריש דאי רבי י] אדרבעתן בעי לאוקומי בהדייהו דהא לא ידע מי הן יא] דקדושת ומיהו דאלימא מייה אקשי ליה עד דאפקיה (ג) מטעמיה: **לא קדשו** יב] **לה כלל.** והכא נמי אמאי קדשו שתי חלות מתוך אדבעתן: **הכל מודים כו'.** ואע"ג דלא (ד) פריש הי מיינייהו: **עוראאת.** שם מקום: **ד' כבשים.** ואין הדין אלא שנים: **שאם אי אתה אומר כן.** לזרוק את אלא לשמה אתיה אלא את לשמו אתיה: **הפסדת את המזבחות.** כדאמר לעיל (דף מז:) אין לך דבר שנגרם יג] לשמן ובדמה מלשמן כגון הני דמשזרק דאסורים לשמן תו לא חזו הכך לשמן וכיון יד] דנדמה מלשמן אין בשרין אלא לשמן כשאר כל הזבחים טו]. ל"א שאם אי אתה אומר כן אלא אדעתא לשמן הפסדת את המזבחות בתחתונה דהא לא גריכי ופסולין: **עמוד** (ה) **חטא.** טז] ואלא לשמן מוטעה הוא דאסור לשמות בזבחים: **בשביל שתוכה.** לאכול את הבשר: **אבני חטאת.** הנאכלין לכהנים: **שנתערבו באבני עולה.** העולים יז]נמצא ינתנו למעלה כולם על המערכה: **ואמאי.** יאמו לנדע הבריפה: **לימא עמוד חטא.** והעולה למזבח חטאת שאינה ראויה לו בשביל שתוכה אלא לנהפסיד עולה: **חטא בחטאת לזכות בחטאת.** כגון לעיל בכבשים שחוטות בעצמן וחוכה בעצמן אמר: **לפני זמן.** קודם עלרת: **לאחר זמן.** לאחר עלרת: **הדם יזרק.** אלא לשמן: **ואם היפה שבת.** אלא לשמן קאי ועלרת ושבת היא לא יזרוק דכיון דאידמי מקרבן ציבור תו לא דחי שבת: **ואם זרק הורלה ע"מ להקטיר אימורין לערב.** אבל היום לא יקטירם: **לימא עמוד וחטא.** יזרוק בשבת לכתחילה: **בשביל שתוכה.** להקטיר אימורין לערב ותאכל יח] בשר ואמאי אמר לא יזרוק ונפסל הדם בשקיעת החמה: **עמוד חטא בשבת בשביל אמרינן.** כגון שם שם מוקין בקרבן אבל הכא מרגע לעיל אליבא דראב"ש דלא תפיס פדיונו והיכא מוקמינן הא דקתני פודין לדידיה הריק ה"מ היכא דנזרק הדם שלא לשמן דאדהו להו חלות אבל הכא פריק להו קודם זריקה ומתוך דחזו לקרבנו דאי בעי מניף אלימא למתפס פדיונם: **אבני חטאת בחטאת לזכות יח]** בהן בו ביום: **תניא אל הרומה כא)[שנתערבה בגבה] העליונה.** היינו עדשים שקורין מי"ך: **תחתונה.** בור שלפני הגת: **ותתחתונה עמאה.** שיש שם חולין טמאין: **מודה רבי אליעזר ורבי יהושע בו'.** אע"ג דמיש רבי יהושע לקמן [ע"כ] בהפסד חולין מודה הוא שאם יכול לחזור אחר כלי טהור לקבל בו אפי' רביעית יליל ואע"פ שבין כך ובין כך תפול התרומה לתוך החולין וילך הכל לאיבוד לפי שתרומה טמאה אין לה תקנה:

כיון דכתיב **לפני ה' אפסיל** ליה ביוצא. אע"ג דגבי לחמי תודה נמי כתיב לפני ה' (ויקרא ז) ונאכלין בכל העיר הכי קאמר כיון דכתיב לפני ה' אלמא בעינן פנים ומיפסיל ביוצא מדאיתקש לחטאת כדאמר בגאיזהו מקומן (זבחים דף נה.) ופרק התערובות (שם עז.) מייתי כה"ג וגרסינן אי אבראי מיפסלו ביוצא: ג) **לעולם כרבי.** ואין התור מקדש כיון מ) יט] אלא קדשי כולהו כ] כדפרישית אי נמי כמאן דאמר (לעיל דף ז.) אין כלי שרת מקדשין אלא מדעת: **הא דלא כרבי.** משמע דלרבי אלעזר ברבי שמעון לא מקדשא שחיטה כלל אלא זריקה דאי מקדשא היאך בר שחיטה לעולם כרבי ופריק להו גוואי וחולין ממילא קא הוויין אמר ליה רבינא לרב אשי והתניא כשהוא פודן אין פודן אלא בחוץ הא ודאי רבי אלעזר בר' שמעון היא דאי רבי הא איפסלו להו ביוצא אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי לימא תיהוי תיובתיה דר' יוחנן (ו) מיהא דאיתמר ב) תודה ששחטה על שמונים חלות חזקיה אמר קדשו ארבעים מתוך שמונים ור' יוחנן א אמר לא קדשו ארבעים מתוך שמונים ולאו מי איתמר עלה אמר רבי זירא הכל ב מודים היכא דאמר ליקדשו ארבעים מתוך שמונים דקדשה הכא נמי דאמר ליקדשו תרתי מתוך ארבע תני ר' חגינא טירתא קמיה דר' יוחנן שחט ארבעה ג כבשים על ב' חלות ד) מושך שנים מהן וזורק דמן שלא לשמן שאם אי אתה אומר כך הפסדת את האחרונים אמר לו ר' יוחנן ז) וכי אומר לו לאדם עמוד וחטא בשביל שתוכה והתנן ח) אבני חטאת שנתערבו באבני עולה ר' אליעזר אומר יתנו למעלה ורואה אני את בשר חטאת למעלה כאילו היא עצים וחכמים אומרים ד תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה אמאי לימא עמוד וחטא בשביל שתוכה עמוד וחטא בחטאת בשביל שתוכה בחטאת אמרינן עמוד וחטא בחטאת בשביל שתוכה בעולה לא אמרינן ובחדא מילתא מי אמר והא ט) תניא ה כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן או ששחטן בין לפני זמנן בין לאחר זמנן ג) הדם יזרק והבשר יאכל ואם היתה שבת לא יזרוק ואם זרק הורצה להקטיר אימורין לערב ואמאי לימא עמוד חטא בשביל שתוכה עמוד חטא בשבת כדי שתוכה בשבת אמרינן עמוד חטא בשבת כדי שתוכה בחול לא אמרינן ובתרתי מילי לא אמר י) והתנן חבית (כ) ז] של תרומה שנשברה בגת העליונה ח] ובתחתונה חולין טמאין מודה רבי אליעזר ור' יהושע שאם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה יציל ואם לאו ר' אליעזר אומר

תרד

דבי לוי ט) דסמוך דלמלן דפסל בהו שלא לשמן אם כן מאי שנא מחטאת יולדת דהוא מחוסר זמן קודש זמנה: **חטא בשבת בשביל שתוכה בשבת.** תימה יזרוק כדי לאוכלן מי דכי האי גוונא תנן פרק שתי הלחם (לקמן דף לט:) בר] וי"ל דאין זה זכות ואין לחטוא בכך ואין לדמות למה שהתירו לרדותה קודם שיבא לידי חיוב שבת (שבת ד' ד.):

כבשי

והשאר נאכלות בפדיון אמרוה רבנן קמיה דרב חסדא ו) הא דלא כרבי דאי רבי כיון דאמר שחיטה מקדשא דפריק להו היכא אי דפריק להו מאבראי כיון דכתיב לפני ה' איפסיל להו ביוצא אי גוואי ו)הא מעייל ז)חולין לעזרה אמר להו רב חסדא לעולם כרבי ופריק להו גוואי וחולין ממילא קא הוויין אמר ליה רבינא לרב אשי והתניא כשהוא פודן אין פודן אלא בחוץ הא ודאי רבי אלעזר בר' שמעון היא דאי רבי הא איפסלו להו ביוצא אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב אשי לימא תיהוי תיובתיה דר' יוחנן (ו) מיהא דאיתמר ב)תודה ששחטה על שמונים חלות חזקיה אמר קדשו ארבעים מתוך שמונים ור' יוחנן א אמר לא קדשו ארבעים מתוך שמונים ולאו מי איתמר עלה אמר רבי זירא הכל ב מודים היכא דאמר ליקדשו ארבעים מתוך שמונים דקדשה הכא נמי דאמר ליקדשו תרתי מתוך ארבע תני ר' חגינא טירתא קמיה דר' יוחנן שחט ארבעה ג כבשים על ב' חלות ד) מושך שנים מהן וזורק דמן שלא לשמן שאם אי אתה אומר כך הפסדת את האחרונים אמר לו ר' יוחנן ז) וכי אומר לו לאדם עמוד וחטא בשביל שתוכה והתנן ח) אבני חטאת שנתערבו באבני עולה ר' אליעזר אומר יתנו למעלה ורואה אני את בשר חטאת למעלה כאילו היא עצים וחכמים אומרים ד תעובר צורתן ויצאו לבית השריפה אמאי לימא עמוד וחטא בשביל שתוכה עמוד וחטא בחטאת בשביל שתוכה בחטאת אמרינן עמוד וחטא בחטאת בשביל שתוכה בעולה לא אמרינן ובחדא מילתא מי אמר והא ט) תניא ה כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן או ששחטן בין לפני זמנן בין לאחר זמנן ג) הדם יזרק והבשר יאכל ואם היתה שבת לא יזרוק ואם זרק הורצה להקטיר אימורין לערב ואמאי לימא עמוד חטא בשבת כדי שתוכה בשבת אמרינן עמוד חטא בשבת כדי שתוכה בחול לא אמרינן ובתרתי מילי לא אמר י) והתנן חבית (כ) ז] של תרומה שנשברה בגת העליונה ח] ובתחתונה חולין טמאין מודה רבי אליעזר ור' יהושע שאם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה יציל ואם לאו ר' אליעזר אומר

מושך שנים מהן וזורק דמן שלא כב) **לשמה.** תימה הא כיון דהוחקקו בשחיטה אבד הלחם אבדו הכבשים אבד הלחם וי"ל דשחיטה דהני כבשים לא קנבעה כיון דלא נתברר מי הם המוקדשין וכולהו לא חזו:

חטא בחטאת בשביל שתוכה בחטאת אמרינן. ואפילו היה עובר דומיא ט) דעולה דעובר בלאו דכל שממנו לאישים הרי הוא בבל תקטירו ופ' כילד לוין (פסחים ל' פה.) אין עשה דאוכלו את הבשר דוחה לאו דועבנה לא תעבדו בו ולא אמרינן עמוד וחטא בשביל שתוכה בחטאת לא דומה אכילה להקטרה דאיכא מקנת קרבן ועדיפא ואפילו היכא דאיכא מקנת קרבן לא אמרינן אלא דאיכא דנשחט כג) כדאמרינן לעיל (דף מו.) אבל הלחם אבדו הכבשים ולא שרינן לשוחטן שלא לשמן וגבי תודה שנתערבה בתמורה ט) דאיצרתה אין לה תקנה אע"ג דליכא אלא איסורא דחולין בעזרה פ' המודה (לקמן פ:) וטובא איכא מיהו קלא קשה דבפרק התערובות (זבחים עח.) אמרינן נתערב בדם התמצית יפסך לאמה ולא אמרי' מטא בדם התמצית בשביל שתוכה בדם הנפש וי"ל דמשום גזירה הוי דלמסיק אתם והא דתנן בהקומץ (לעיל כג.) נתערב קומצה בשריה לא יקטיר דאע"ג דגופה דמנתא היא לא אמרינן מטא בשריה בשביל שתוכה

או ששחטן בין לפני זמנן בין לאחר זמנן. וי"ל דאפי' לשמן בשרין דהא אין לך דבר שכשר אלא לשמן ופסול לשמן ונראה לי דאמיא בהקומץ (לעיל כג.) נתערב קומצה בשריה לא יקטיר דאע"ג דגופה דמנתא היא אמרינן מטא בשריה בשביל שתוכה

בקומץ כיון שיש להן שני שמות:

אבני חטאת לזכות בחטאת. לאכול את הבשר: **אבני חטאת.** הנאכלין לכהנים: **שנתערבו באבני עולה.** העולים ט)נמצא ינתנו למעלה כולם על המערכה: **ואמאי.** יאמו לנדע הבריפה: **לימא עמוד חטא.** והעולה למזבח חטאת שאינה ראויה לו בשביל שתוכה אלא לנהפסיד עולה: **חטא בחטאת לזכות בחטאת.** כגון לעיל בכבשים שחוטות בעצמן וחוכה בעצמן אמר: **לפני זמן.** קודם עלרת: **לאחר זמן.** לאחר עלרת: **הדם יזרק.** אלא לשמן: **ואם היפה שבת.** אלא לשמן קאי ועלרת ושבת היא לא יזרוק דכיון דאידמי מקרבן ציבור תו לא דחי שבת: **ואם זרק הורלה ע"מ להקטיר אימורין לערב.** אבל היום לא יקטירם: **לימא עמוד וחטא.** יזרוק בשבת לכתחילה: **בשביל שתוכה.** להקטיר אימורין לערב ותאכל יח] בשר ואמאי אמר לא יזרוק ונפסל הדם בשקיעת החמה: **עמוד חטא בשבת בשביל אמרינן.** כגון שם שם מוקין בקרבן אבל הכא מרגע לעיל אליבא דראב"ש דלא תפיס פדיונו והיכא מוקמינן הא דקתני פודין לדידיה הריק ה"מ היכא דנזרק הדם שלא לשמן דאדהו להו חלות אבל הכא פריק להו קודם זריקה ומתוך דחזו לקרבנו דאי בעי מניף אלימא למתפס פדיונם: **אבני חטאת בחטאת לזכות בחטאת.** יח] ברישא דאי ר' לארבעתן: יט] קדושות. ור"ש פי' דמתעודה לא קשה מידי דאפשר דמניף על חד וחד עם חבריהה דהוי לה [ג'] תנופות [עי' לעיל (דף מד ע"ב) ברש"י ד"ה ומניף בפי' שם] תוס' אחרות: יכ] לא קדשו ארבעים מתוך שמנים דאם הם נאכלות בפדיונו שמא הם אותה שקדשה השחיטה דבשלמא לר' אליעזר מושך שנים מהם לחרץ ויפרם ויזרוק על האחרון ואע"ג דשחיטה עושה זיקה ותוכל להקשות איך יכול לפדותם שמא בהם הניה הזיקה (ואם תרצה לומר) יוכל לפדותם דזיקה אינה מוציאה מידי פדייה אכתי קשה הא אבד הלחם וא"כ אבד כבשים הא לא תקשי לך כיון דאבדע חלות [עשה ונתכוין] לאחריות האחרונות נכנסות בזיקייהו לכל דבר. תו"ח: כ] מושך שנים כו' וא"ת שמא אותן שהוא זורק שלא לשמו קדשו הלחם וא"כ הרי אבדו הכבשים אבד הלחם דכיון ששחטה שלא לשמו נתבטל מתורת כבשי עצרת ולא לצדדין קתני אלא ה"ק ביו"ט זורק כשנטמאו ובשבת אינו זורק אף כשנטמאו ואי זרק הורצה אף בשלא נטמאו בין בחול בין בשבת. תוס' אחרות ורש"י פי' כיון דאסור להקטיר אימורים עשאום כמו שנטמאו או אבדו ושריא בשר באכילה. גליון: ד] ב) חיבות של תרומה נמחק: ה] העליונה והתחתונה טמאה: ו] כל מי: ז] ואוכלן להו: ח] ודאי. הא דקתני פודין בחוץ כר' אליעזר ומגו דחזו לקרבנו דאי בעי מניף אלימא למתפס פדיונם: ט] שתים מהן שיורצה למפרך דאי כרבי הא בעי תנופה לארבע והר"י פי' דמתעודה לא מצי למפרך מידי דתנופה דמחיים מצי למעבד מארבעתן יחד דעל ארבע שחט ותנופה דלאחר מיתה דמשמע שמושך שנים ומניפן ולא ארבעתן היינו דאין מניפן יחד שהוצרך למשוך שנים לובח אבל מ"מ יעשה שתי תנופות לאחר שחיטה ויניף כל שנים בפני עצמן עם הכבשים והא דאמרינן מושך [שנים אינו ר"ל שנים] לבד אלא ר"ל כל שנים בפני עצמן. תו"ח: יא] הרי כיון שאמר שחיטה מקודשה איפסלו ביוצא והיאך הם נאכלות בפדיונו שמא הם אותה שקדשה השחיטה דבשלמא לר' אליעזר מושך שנים מהם לחרץ ויפרם ויזרוק על האחרון ואע"ג דשחיטה עושה זיקה ותוכל להקשות איך יכול לפדותם שמא בהם הניה הזיקה (ואם תרצה לומר) יוכל לפדותם דזיקה אינה מוציאה מידי פדייה אכתי קשה הא אבד הלחם וא"כ אבד כבשים הא לא תקשי לך כיון דאבדע חלות [עשה ונתכוין] לאחריות האחרונות נכנסות בזיקייהו לכל דבר. תו"ח: יב) כוונתו דמתעבה דתרומות שם ליתא לזיכות של תרומה וחולין ולכן הוצרכו המפרשים שם לפרש דמיירי בתרומה וחולין וכ"כ מפרש"י.

ג) [לקמן פ: פח. קו. פ"ב פח: זבחים עז. חולין קלז:], **ד)** [עי' תוס' לקמן פ: ד"ה וכי ותוס' לקמן פח. ד"ה אם אינתן], **ה)** לקמן עח. עירובין נ. קדושין נא., **ו)** קדושין נה: שבת ד. **ז)** [זבחים עז.], **ח)** מיר כח: ביצה כ: ע"ש, **ט)** [זבחים עז. תמורות ט. **י)** [לעיל מז.], **יא)** [שם], **יב)** למזבח הפ"ד אות"כ ד"ה ומתנו. **יג)** ע"ק. **יד)** נר' ל"ק. **טו)** [לעיל מז.] ל"ק. **יז)** ע' ברש"ק סוף פרק ר' ישמעאל ומתמא ביאור דבריו המוקם אלו בתרוכה. **יח)** מזו מולטו. ל"ק. **יט)** כ"פ אלא לגא בגמר קדושה כו'. ל"ק. **כ)** רש"ק. **כא)** ל"ל דמעטא.

הגהות הב"ח

(א) גמ' מיובמיה דר' יוחנן מהא דאיתמר: **(ב)** שם ותתמן חבית שנשברה בגת העליונה ותתחתונה טמאה מודה ר"ל ותיבות של תרומה ותיבת חולין נמחק: **(ג)** רש"י ד"ה הא ולא וכו' מטעמייה דאלא קדשו לה **כלל** הכ"ד ואח"כ מ"ש **לא** קדשו מ' מתוך פ' והכל נמי: **(ד)** ד"ח הכל מודים כו' ואע"פ דלא ידע הי מיינייהו קדוש הם"ד: **(ה)** ד"ח עמוד וחטא דשלא לשמן מוטע הוא:

רבינו גרשום

הא קא מעייל חולין לעזרה דאסור דתאמרי' מה אני בשלך אסור איסור יוצא אף שלך כשלי אסור: לימא תיהוי תיובתיה דר' יוחנן דאמר לא קדשו ארבעים מתוך שמונים מהא ברייתא דתניא מושך שתים מהן ומניפן. מושך ב' מהן מן הכבשים וזורק דמן שלא לשמן שכיון שכשרין לשמן כשרין שלא לשמן. שאם אי אתה אומר כן אלא זורק הראשונים לשמן האחרונים דחויין הן ונפסלין אפילו שלא לשמן דכבר ניתר הלחם בראשונים ואין לך דבר שנדחה מלשמו ואינו כשר לשמו וכשר שלא לשמו. אלא זורק תחלה הראשונים שלא לשמן דעדיין לא נדחו דהי ייהי דבעי מצי דריק: עמוד חטא. לעשות לכתחלה שלא לשמן. בשביל שתוכה כדי שיוריח: אבני חטאת הנאכלין לכהנים: יתנו למעלה מעל גבי המזבח להקטיר ורואה אני את בשר החטאת למעלה כאילו הן עצים והשאר נאכל: דאמאי. אמרו חכמים תעובר צורתו לימא עמוד וחטא להקטיר איברי חטאות בשביל שתוכה בעולה לא אמרינן אלא עולה לשרפה אולא: כבשי עצרת ששחטן שלא לשמן שקודם השחיטה לא קדשו הכבשים ויכול לשנותן לובח אחר: חבית של תרומה שנשברה בגת העליונה לובח טמאין. שאם יכול להציל ממנה מן התרומה

שיטה מקובצת

ו) הא דלא כרבי. פ"ה אלא כרבי אליעזר דאמר לא קדשה שחיטה ולא מיפסל ביוצא. תימה מ"מ שמא על הני דנפקו נשחטו ב' הכבשים ושחיטה עושה זיקה ואומר מהר"ם דכיון דלאחריות נתכוין להפרישם ארבע כי יצאו הוי כאבדו ואיתך הוי לאחריות ששחטן עליהם

ז) נר' אליעזר בעי תרתי מ"מ לא בעי שחיטה מבוררת וכיון דאמר תרתי מגו ארבע ולאחריות הפריש מהני. והקשה בקונטרס הלא בין לאביי ובין לרבא אמר' לעיל דלר' אליעזר לא תפיס פדיונם והיאך אמר' פודין ותירץ ה"מ היכא דנזרק דמו שלא לשמו דאדהו להו החלות אבל הכא פריק לה קודם זריקה ומגו דחזו לקרבן דאי בעי מניף ואי בעי האי מניף ואי בעי האי מניף אלימא למתפס פדיונם גליון: ופ"ה דמצי למפרך דאי כרבי הא בעי תנופה לארבע והר"י פי' דמתעודה לא מצי למפרך מידי דתנופה דמחיים מצי למעבד מארבעתן יחד דעל ארבע שחט ותנופה דלאחר מיתה דמשמע שמושך שנים ומניפן ולא ארבעתן היינו דאין מניפן יחד שהוצרך למשוך שנים לובח אבל מ"מ יעשה שתי תנופות לאחר שחיטה ויניף כל שנים בפני עצמן עם הכבשים והא דאמרינן מושך [שנים אינו ר"ל שנים] לבד אלא ר"ל כל שנים בפני עצמן. תו"ח: יח] הרי כיון שאמר שחיטה מקודשה איפסלו ביוצא והיאך הם נאכלות בפדיונו שמא הם אותה שקדשה השחיטה דבשלמא לר' אליעזר מושך שנים מהם לחרץ ויפרם ויזרוק על האחרון ואע"ג דשחיטה עושה זיקה ותוכל להקשות איך יכול לפדותם שמא בהם הניה הזיקה (ואם תרצה לומר) יוכל לפדותם דזיקה אינה מוציאה מידי פדייה אכתי קשה הא אבד הלחם וא"כ אבד כבשים הא לא תקשי לך כיון דאבדע חלות [עשה ונתכוין] לאחריות האחרונות נכנסות בזיקייהו לכל דבר. תו"ח: כ] מושך שנים כו' וא"ת שמא אותן שהוא זורק שלא לשמו קדשו הלחם וא"כ הרי אבדו הכבשים אבד הלחם דכיון ששחטה שלא לשמו נתבטל מתורת כבשי עצרת

שיטה מקובצת (המשך)

וא"כ הכבשים שנים הם בלא לחם ר"ל דכיון דלאחריות הביאם לא הוי אבדו כבשים שהרי נכנסו האחרונים תחתיהם. מיהו קשה להר"ם דקא פסיק ותני שמושך שנים מהם אפי' הם הראשונים ואע"פ שהם קדשו הלחם ושחיטת (האחרון) [האחרונות] לא עשה כלום. ואיך מצטרפין השחיטה של (ראשון) [הראשונות] והזריקה של (אחרון) [האחרונות] דזדאי [אם] לא נשחט (האחרון) [האחרונות] אלא לאחר זריקת הראשונים ניחא (דמטעם) [דהטעם] דהאחרונים יכנסו תחת הראשונים ויקדש שחיטתן וזריקתם את הלחם אלא להשלים זריקת האחרונים היכי שחיטת הראשונים מכשרת לה אחריות כזה וי"ל דודאי אשכחנא כה"ג במעילה (עי' לקמן דף פ' ע"א) השוחט שני אשמות לאחריות (נשפך דמו של אחד מהן) דזריקת הנויה מהניא לפטור בשר חברתה מן המעילה: תו"ח [עוד כתוב] וא"ת משמע שאין כאן קפידא איזה שנים זריק לשמן ואיזה מהן דריק שלא לשמן ובלבד שיזרוק תחילה שנים שלא לשמן ואפי' נשחטו אותן לשמן ואפי' נשחטו אותן נשחטו באחרונה ואמאי אם דמן לשמן היכא מהניא דריקה דידהו להתיר הלחם באכילה הרי לא הוקדש הלחם ע"י שחיטתן כי אם ע"י שחיטת שנים (האחרונים) [האחרים] דנשחטו תחילה וי"ל דהוי כאילו שחט ארבעתן לאחריות כדאמרי' במעילה השוחט שתי (חטאות) [אשמות] לאחריות דמו מהני (להתיר) [לפטור] הבשר דחברתה [מן המעילה]. תוס' אחרות: **ג)** הדם יזרק כו'. וא"ת הניחא למ"ד נדרים ונדבות קרבין ביו"ט דנקטיר האימורין ונאכל הבשר אלא למ"ד אין קרבין אלא עד הערב א"כ היאך הבשר יאכל כל כמה דלא מתקטר אימורים כתנים לא מצי אכלי בשר: (הגה"ה) דמשמע אפילו ביו"ט מתאכלי הבשר **א)** וי"ל הא דאין הבשר נאכל אא"כ מתקטר האימורים ה"מ כשהן ראויין להקטיר אבל הכא מוקמינן לה כשנטמאו האימורין דלא חזו תו להקטיר דעכשיו לא תלי אכילת הבשר בהקטרת האימורין ואע"ג דאמר ואם זרק הורצה (לערב האימורים) [להקטיר אימורים] לערב ההיא מיירי בשלא נטמא ומילי מילי קתני א"נ י"ל כיון דאין האימורין ראויין להקטיר היום עד לערב כמאן דלית להו דמי ולא מעכבי הקטרתן אכילת הבשר [עכ"ה]. וי"ל דמיירי כשנטמאו אימורים או אבדו והא דקאמר בשבת לא יזרוק ואם זרק הורצה להקטיר אימורים לערב מיירי בדאיתנהו

עין משפט נר מצוה

קיט א ב מיי' פ"ב מהלכות פסולי המקדש הלכה טו: **קכ** ג מיי' פ"ח מהל' תמידין ומוספין הלכה יג: **קכא** ד מיי' פ"ז מהל' פסולי המקדש הלכה כ: **קכב** ה מיי' פט"ו מהל' פסולי המקדש הלכה יט:

לעזי רש"י

מי"ץ [מיי"ץ]. עֲרֻבָה (חלק של גת, שבו מניחים את הענבים).

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת